

DANMARKS BIBLIOTEKSFORENING

 Søg

Set fra MIN stol – Den digitale skoles udfordringer

Filiz Sarah Thunø (A). Medlem af Roskilde Byråd og formand for Danmarks Biblioteksforenings Læringsudvalg.

SKREVET AF

FILIZ SARAH THUNØ (A)

17 OKTOBER, 2022

DOWNLOAD HELE MAGASINET SOM PDF:

Invester i vores børn. I forbindelse med Folkeskolereformen i 2013 stoppede Filiz Thunø som folkeskolelærer, da hun vendte tilbage i 2021 var fokus rykket fra bøger til digitalisering. Det har sin pris bl.a. tab af koncentration og ensretning af læsestof, og hun opfordrer nu til nytænkning.

Den digitale folkeskole. Da jeg i 2021 vendte tilbage til en stilling i folkeskolen, blev jeg mødt af en kæmpe omvæltning. Skolebiblioteket var nedlagt, skolen havde fået et Pædagogisk Læringscenter for 'læringscentret indeholdt mere end bøger' og fokus på digitalisering var øget.

En anden overraskelse var brugen af digitale medier og læringsplatforme i undervisningen. Alle udskolingslærere på min skole anvender fagportaler, og findes teksten ikke i fagportalen undervises der ofte ikke i den. Når eleverne skal læse romaner, er det ofte de romaner, som findes digitalt. Måske er det derfor, at både elever på min skole og elever i min

hjemkommune har læst Ternet Ninja 1 & 2?

Min bekymring går i dag på, hvordan det påvirker de årgange, som har arbejdet med de samme læringsplatforme og læst de samme tekster? Får vi nogle mindre mangfoldige unge ud af det, og hvordan påvirker det de unges muligheder? Både videnskæssigt og f.eks. i forhold til at gennemføre ungdomsuddannelser?

Den forsvundne kreativitet. Indførelsen af skolecomputeren har gjort det nemmere for ordblinde elever, som får tekster og opgaver læst højt, men for alle andre har den skabt en udmattelse og distance til det at lære.

At undervise i udskolingen er på en og samme tid blevet nemmere og alligevel mere besværligt. Jeg oplever, mange af eleverne har svært ved at koncentrere sig, er ukritiske og tror, at kreativitet hænger sammen med TikTok.

Vigtige pointer i læseundersøgelsen. Undersøgelsen Børn og Unge Læsning 2021 fra juni udarbejdet af Center for Anvendt Skoleforskning for Tænk tanken Fremtidens Biblioteker, tegner et billede af samspillet mellem læsning og medievaner, og indeholder nogle vigtige pointer for alle, der er optaget af børn og unges læsning og trivsel.

Et hovedresultat er, at læselysten hos børn og unge varierer og styrkes med både højt læsning i hjemmet og endnu vigtigere med samtaler om litteratur i hjemmet, og har en sammenhæng med læselyst på alle klassetrin. Hvis vi som læsere er defineret af, hvad vi får med hjemmefra, bør vi som samfund stille meget højere krav til det, som foregår derhjemme. Her spiller folkeskolen og folkebibliotekerne en meget stor rolle for oplysning som to af samfundets største kulturinstitutioner, som begge bygger på viden og fri samt lige adgang for alle.

Undersøgelsen peger også på, at de ældste elever kun bruger skolebiblioteket sporadisk, hvilket formentlig hænger sammen med designmøbler og dyrt indkøbt IT-udstyr, som gør, at eleverne kun må opholde sig i PLC med en lærer. De gamle skolebibliotekers endeløse bogreoler kunne noget ganske specielt. De skabte et særligt rum for læsning og fordybelse og var et rart sted at hænge ud.

En faglig anbefaling i undersøgelsen handler desuden om betydningen af at tale med børn og unge om fordele og ulemper ved sociale medier. Der peges på, at der kan være negative sammenhænge mellem børn og unges brug af sociale medier, deres læsning og evne til at være opmærksomme. Det er min oplevelse, at evnen til fordybelse er udfordret generelt, hvorfor læsning også kan bruges som middel til at fastholde koncentrationen og fordybelse. Derfor lyder min anbefaling, at læsning og læsefordybelse bør indgå som en naturlig del af undervisningsdagen – også i udskolingen.

Mistrivsel hos børn og unge. I den politiske debat er det vigtigt at argumentere ud fra et oplyst og sagligt grundlag. Det giver undersøgelsen af børn og unges læse- og medievaner mulighed for. Forskningsresultaterne bør sættes ind i en kontekst med den Nationale Sundhedsprofil, som peger på en stigende social ulighed og tendens til mistrivsel og ensomhed i samfundet, særligt blandt yngre grupper. Statens Institut for Folkesundhed udgav i 2020 studiet Digitale mediebrugs betydning for sociale relationer, fællesskaber og stress blandt børn og unge som peger på, at mængden af tid anvendt på digitale medier øger risikoen for mistrivsel blandt børn og unge og deres følelse af stress. For at styrke børns sundhed og trivsel, anbefales begrænset brug af skærm, tilstrækkelig søvn, fysisk aktivitet og deltagelse i gode fællesskaber.

Når jeg nu sidder inde med al denne viden, hvad gør jeg så som lokalpolitiker? Jeg kan ikke bestemme over børn og unges fritid eller digitale liv, men jeg kan politisk være med til at sætte fokus på sagen og prioritere en bred vifte af lokale fritidsmuligheder at vælge imellem, så adgang og afstand ikke er en hindring for deltagelse. Ligeledes kan jeg være med til at styrke bibliotekerne og deres aktiviteter. Gennem et samarbejde mellem lærere, pædagoger, forældre og bibliotekarer, bør bibliotekerne have en mere opsøgende rolle i institutioner og skoler, når det kommer til formidlingen af ny børne- og ungdomslitteratur.

Jeg ser det som en sund investering i vores børn og deres fremtid.

Relaterede emner

—

Vi skal til valg

LEDER Ethvert valg er en fejring af demokratiet. Derfor skal vi selvfølgelig byde folketingsvalget velkommen. Også selvom det betyder, at en række politiske forlig indgået hen ...

—

Hvilke ønsker har vi til en ny regering

VOXPOP På novembers første tirsdag går nationen til valg for at sammensætte et nyt Folketing. Knap et år før tid trykkede statsminister Mette Frederiksen (A) på valgknappen ...

DANMARKS BIBLIOTEKSFORENING

Vartov, Farvegade 27D, 2. sal

1463 København K

SE/CVR: 55618410

EAN: 5797200048110

Organisation

Presse

Kontakt DB

Telefontid: Man-Fre 10:00-15:00

Telefon: +45 3325 0935

Mail: db@db.dk

2022 Danmarks
Biblioteksforening

English

Privatlivspol
itik

